

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/6077 -

Dato
23.11.2022

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 391 fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad om grunnrenteskatt på havbruk

Jeg viser til brev av 14. november 2022 fra Stortingets president vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad:

«Regjeringen foreslår å innføre en grunnrenteskatt i form av en kontantstrømskatt hvor staten overtar 40 prosent av alle fremtidige kontantstrømmer i norsk oppdrett av laks og ørret. Kan det gis en oversikt over hvilke andre land som har innført en slik skatt på noen del av sin matproduksjon, og hvilket nivå denne skatten ligger på i disse landene?»

Svar:

Forslag om grunnrenteskatt på havbruk er sendt på høring med høringsfrist 4. januar 2023. I utformingen av grunnrenteskatten har regjeringen lagt vekt på å skjerme små aktører. Dette gjennomføres ved at det gis et bunnfradrag på mellom 54 mill. kroner og 67,5 mill. kroner som anslagsvis dekker en produksjon på mellom 4 000 og 5 000 tonn. Grunnrenteskatten anslås på usikkert grunnlag å gi et proveny på mellom 3,65 og 3,8 mrd. kroner avhengig av størrelsen på bunnfradraget.

Norge er rikt på naturressurser som olje og gass, vannkraft, fisk og fjorder. De norske fjordene gir svært gode forhold for å dyrke og høste marine ressurser. Grunnrenteskatter som innføres i tilknytning til slike næringer nyter stor legitimitet, fordi den høye avkastningen skriver seg fra ressurser som tilhører det norske samfunnet. Dette gjelder uavhengig om grunnrenten oppstår i tilknytning til olje, gass eller vannkraft, eller i tilknytning til produksjon av laks i merder. Prinsippet om at fellesskapet skal ha en andel av avkastningen ved utnyttelsen av fellesskapets naturressurser, har tjent Norge godt. Uten dette ville vi i dag ikke hatt Statens pensjonsfond. Riktig utformede grunnrenteskatter på stedbundne ressurser vil videre virke nøytralt. Dette innebærer at grunnrenten kan ilegges høy skatt uten at det svekker selskapenes investeringsinsentiver. Dermed kan andre og mer vridende skatter reduseres.

Finansdepartementet kan ikke gi en fullstendig oversikt over skattlegging av matproduksjon i andre land. I NOU 2019: 18 *Skattlegging av havbruksvirksomhet* redegjorde Havbruksskatteutvalget for internasjonale konkurranseforhold, herunder i Chile, Canada, Storbritannia og på Færøyene.

Innehavere av oppdrettstillatelser i Chile må betale en årlig konsesjonsavgift. Avgiften utgjør enten 2 eller 20 UTM per hektar. UTM er en administrativt fastsatt størrelse som tilsvarer et beløp i chilenske pesos. 1 UTM utgjør i 2022 omtrent 670 kroner. Et oppdrettsanlegg utgjør omtrent 10 hektar. Dette betyr at et oppdrettsanlegg med en konsesjonsavgift på 20 UTM betaler om lag 134 000 kroner per år.

I Storbritannia er oppdrettsselskapene er gjenstand for såkalt «seabed lease» til Crown Estate Scotland, en slags leiekostnad som beregnes på grunnlag av vekt for sløyd fisk. Gjeldende beløp er 27,5 pund per tonn. Anlegg knyttet til de ytre øyene (ytte Hebridene, Orknøyene og Shetland) får en reduksjon i leiekostnadene på 10 prosent for å kompensere for høyere produksjonskostnader. Inntektene fra leieavgiften utgjør om lag 5 millioner pund per år, noe som tilsvarer omtrent 60 millioner kroner (18.11.2022).

Ifølge Miljø- og Erhvervsministeriet på Færøyene er havbruksnæringen på Færøyene pålagt en særskilt statlig avgift på oppdrett. Avgiftsgrunnlaget er månedlig slaktevekt (sløyd) multiplisert med gjennomsnittlig spotmarkedspris hos Fish Pool. Avgiftssatsen varierer avhengig av prisen. I tabell 1 under fremgår avgiftssatsene som er foreslått for 2023.

Tabell 1 Avgift på oppdrettslaks på Færøyene. Per kilo sløyd fisk i prosent. Forslag til satser for 2023.

Gjennomsnittlig månedlig spotpris på Fish Pool i danske kroner (DKK)	Avgiftssats
Under 39,15 DKK	0,5 pst.
39,15–44,15 DKK	2,5 pst.
44,15–54,15 DKK	5 pst.
54,15–69,15 DKK	7,5 pst.
Over 69,15 DKK	10 pst.

Avgiften gjelder for oppdrett av laks. Forslaget antas å gi et proveny på 330 millioner

danske kroner i 2023. Omregnet til norske kroner utgjør dette om lag 465 millioner (18.11.2022).

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum